

ДІЛО

ВІХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, 12. пов.
Конто почт. ш. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 літ. Німеччині 750 мар.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 літ. Австрії
750 літ. — Зміна адреси 1 зол.

І СПРАВИ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИКІРНИКА
20 сот.

Декларація в справі нац. меншостей.

Заприсяження уряду. — Дискусія в справі програми уряду. — За негачне розв'язання союму. — Поміркувана польська лінія в справі українській і білоруській. — Чи дійсно недалекий кінець тимчасових міських рад? — Дальші зміни в уряді. — Умови марш. Пілсудського.

Варшава, 10. червня 1926.

Вчора в 5 год. попол. заприсяжено новий уряд на замку, після чого відбулося засідання ради міністрів, у якому брав участь і президент держави. На засіданні уклали й обговорювали програму уряду. Потім рада міністрів перевела загальну дискусію над проектом закону, що змінює конституцію держави з 17. березня 1921. Ходить тут про внески уряду в справах наділення президента різними повноваженнями, в яких має бути м. ин. уповноваження до зміни виборчої ординації. Подрібна дискусія в цій справі буде вестися далі завтра в п'ятницю в присутності президента.

Клуби поміркуваної лінії, а саме ППС, Визволене, Строніцтво Хлопске і Клуб Праці вислали сьогодні після спільної наради листом до марш. союму Ратая, в якому домагаються скликання союму найближчого тижня, з тим, що на цьому порядку його має бути тільки одна точка: розв'язання союму. Нині радили також три клуби лівої, а саме ППС, Визволене і Строн. Хлопске над справою «національних меншостей». Ухвалено таку резолюцію:

«Польська демократія, згідно з високими своїми традиціями, визнає право до незалежності народів українського й білоруського, а в межах республіки підписані партії доложать усіх старань, щоб унормувати національну справу на основі переведення законів про територіальну автономію для земель республіки, замешканих у більшості Українцями й Білорусинами. Підписані партії осуджують політику національного гнету, примінену часто під націоналістичним впливом дотеперішніми властями держави і уважають за найпильніше своє завдання у відношенні до національних меншостей у Польщі а) повну і радикальну зміну примінену досі адміністраційної і шкільної політики, б) введення в життя повни приписів конституції, що гарантують права національним меншостям у Польщі. — Партії готові далі до спільної з демократичними елементами нац. меншостей боротьби проти всяких об'євів націоналізму з одного чи другого боку. Підписані під цією декларацією: ППС, Визволене і Строн. Хлопске».

Голова адміністраційної комісії пос. Пукет скликав на середу 16. ч. м. засідання цієї комісії з метою поладнати цілу низку самоврядних законів, м. ин. і законів про виборчу ординацію для міст. У справі проекту тих законів закінчено ще перед травневими подіями компроміс між польськими партіями. Голова адміністраційної комісії переконалий, що на основі того компромісу комісія зможе в часі одного тижня поладнати ті проекти (с іх б), так, що після того, як сойм їх у липні ухвалить, можна буде розписати вибори до міських рад і само-

врядувати на цілому просторі держави.

Новому урядові ще далеко до того, щоб його склад можна назвати остаточним. Ось прем. Бартель зараз на другий день після утворення уряду рішався зректися теки міністра залізниць. Назвище його наступника держать в урядових колах в таємниці. Мабуть завтра буде оголошена номінація нового міністра залізниць, як також номінація Августа Залеського (тепер. управителя мін. зак. справ) на міністра закордонних справ. На завтрашньому засіданні ради міністрів поладнають і цілу низку інших справ персональної натури. Про свої плани, як і про своє становище до союму теперішній уряд заявить устами прем'єра Бартеля в половині найближчого тижня.

Марш. Пілсудський зложив на засіданні ради міністрів письмуну заяву про ті умови, на яких він прийматиме портфель міністра військових справ. Пілсудський думав унормувати своє відношення до президента держави, приймаючи його бажання, списані в присутності прем. Бартеля. У відношенні до голови уряду Пілсудський пропонує як гарантію його відповідальності зложити згорі подання до димісії, яку прем'єр матиме право прийняти офіційно кожної хвили. Щодо союму — то Пілсудський признає приписи конституції, причому, покликуючись на неї, відмовляється всякої відповідальності перед сенатом. У другій частині своєї заяви Пілсудський домагається привернення сили його декрету з дня 7. січня 1921 про організацію найвищих військових властей.

„Цили з Конопель“.

Варшава, 10. червня 1926.

Голова православної церкви в Польщі митр. Діонізій надіслав на руки президента польської держави проф. Моціського віроповідання заяву такого змісту:

«Ексцеленце, В нашньому дві об'яття Вашої Ексцеленції найвищого становища в нашій батьківщині, не маючи спомогти особисто бути присутнім при тому радісному торжестві, спішу цим письмом зложити Першому Грохотанню Республіки в імені Польської Автокефальної Православної Церкви, її Єпископів, Духовенства і вірних найгорячіші побажання успішної й плідної праці на тому найвищому керуючому становищі».

Заносючи перед вітром всемогучого Бога горячі молитви за здолання і щастя Вашої Ексцеленції і благаючи його, щобши сповни наші бажання, прощу Вашу Ексцеленцію прийняти заповнення правдивого призначення до нашої спільної батьківщини і найближчої пошани для її Президента. (—) Митрополит Діонізій».

Очевидно, ця віроповідання заява є впливовим знаменитого положення польської православної церкви під кермою благоденствующого митр. Діонізія.

Гальванізація Австрії.

Париж, 5. червня 1926.

Провідник австрійської християнсько-соціальної партії і б. канцлер Австрії полат Зайль перебував в Парижі

в перших днях червня. Для 2-го червня промовляв він на Бенкеті в тог. „Гранд-Амфітеатрі“, а слідуючого дня вголосив велику промову в амфітеатрі Сорбонн. В першій своїй промові заявив о. Зайль, що Австрія жонє і є златина до самостійного життя. Вона не погрожує приєднанням до Німеччини, однак бажає такої перебудови Європи, щоб та була справжнім союзом народів, в якому всім було би добре. В сорбонській промові подав о. Зайль генезу повстання австрійської республіки, а на закін, що Австрії за слабо привязані до своєї державності, відповів другим законом: „Як те привязання має зростати, коли всі сумніваються в тривалість нашої держави?“

Французькі політичні кола, які дуже потерпали, щоб Австрія не приєдналася до Німеччини, не дуже були здволені цією відповіддю. На який випадок вони підкреслювали свою відданість для Австрії й запевняли, що горячо підтримають консолідацію австрійської республіки.

Бразилія виступила з Ради С. Н.

Женева, 10. червня 1926.

Мельо Франко зголосив виступлення Бразилії зі становища члена Ради Союзу Народів. Незалежно від того Бразилія буде членом С. Нар. Рада С. Н. не прийняла зголошеної Мельо Франком димісії зі становища члена Ради.

Становище в Іспанії.

Еспанія постановила не інтересуватися справою виборів до Ради Союзу Народів, аж признають їй постійне місце в Раді Союзу Нар. На засіданні Ради Союзу заявив представник Еспанії, що Еспанія ратифікувала поправку до 4 уст. п. акту С. Нар., яка впроваджує для місць із вибору принцип обов'язуваної черги.

Криваві події в Острівці.

Робітники острівських фабрик домагалися підвищення платі. За конфлікт робітників із директором Лігеноу, дирекція замкнула фабрику, поліція арештувала кількох робітників. Робітники домагались від комісаріату поліції випущення арештованих. В сутичці з поліцією було 5 убитих і 9 ранених робітників.

З судової салі.

За приналежність до Української військової організації.

Львів, 11. червня 1926.

Переслухування обвинувачених закінчено. Тепер у містечку відбувається відчитування актів. Учор була перерва, в суботу знову буде перерва. Шойно з понеділок думатимуть зачаті переслухувати свідків, яких поклікано понад 70. з них поставити своїх свідків і оборона.

Біржа.

Гроші.

Курс ефективного долара в приватних оборотах загарає 10. червня між 1015—1020 при слабій тенденції. Банк і польський платив без зміни по 993 і купив якусь кількість доларів по тім курсі для експорту. Максимальний курс анносил 1010—1015 і був реальний.

Збіжжя.

В біржовім обороті транзакція в пастивній м'ясині. Поза тим пшениця сильно оферована, по цінах значно вищих від дотеперішніх мотувань. Головно на торзі поновилась багато селянської пшениці низького стандарту. Тенденція неодноразова, для пшениці знизилась, для жита вдержалась, для ячменю і віаса легко знизилась. Настрій охолодний. Ціна оціночки без транзакції: ячмінь пастивний 2650—2750, пшениця біла 4750—4850, пшениця червона 4350—4750, жито 2700—2800, овес 3200—3300.

Чужинці в краю і за кордоном вже переконалися, що найліпше і найдешевше масло тілини у фірмі

Кр. Мол. Союз „Маслобоз“ і Стрия
бо вироблюване під доглядом фахових молочноарських технік, а продаж з першої руки. — Звертайтеся з повним довіром до наших союзних складів: Львів, Ринок 10; Стрий, Шевченка 5; Станіслав, Соборного 26; Перемишль, Ринок 23; Самбір, Косишська 11 а; (від 15. червня) Золочів, 1566 (біля перестанку) 2—15

Після виборів у Румунії.

Львів, 10. червня 1926.

Румунія — найближча Польщі держава, вона й безпосередня її сусідка. А що знають у Польщі про Румунію, про її внутрішні положення, про долю її національних меншостей? Стільки — що нічого! Бо до нас скорше доходять автентичні голоси про події в Китаю, знаємо краще і точніше про все, що діється за Збручем, хоч СРСР відгороджений від нас китайським муром, як про те, що відбувається в нашій найближчій сусідстві, за Черемошем і Дністром.

Ось уже два тижні минає від переведення виборів до румунського парламенту й сенату, а донині не маємо автентичних даних про їх вислід. Знаємо тільки, що правительствена партія Авереску перемогла на цілій лінії, що зєднана опозиція, яка йшла з немалими надіями до цих виборів, провалилася, що соціалісти і комуністи вишшли з виборів зовсім розтороженими, бо не провели ні одного кандидата. Такий вислід виборів дивує тим більше, що при недавніх виборах до громадських рад те саме правительство, що тепер святкує світлу перемогу, потерпіло було велику поразку.

Ось тут криється мабуть і вся суть великого виборчого успіху теперішнього румунського правительства. Зорієнтувавшись у настроях мас, які при громадських виборах недовгозначно виявили своє невдоволення з теперішнього режиму, уряд повів вибори так, що вони мусіли принести йому перемогу. З тою метою сконструовано й відповідну виборчу ординацію, яка в Румунії дає великі користи тільки великим, сильним партіям, відсуваючи дрібніші, слабші групи від участі в народних представництвах. Так прийня на основі румунської виборчої ординації та партія, що не збере на себе принайменше 2% усіх відданих в державі голосів, не дістає ні одного мандату, хоч би в деяких округах більшість виборців заявлялася за нею! Які користи дає ця виборча ординація великим партіям, видно найкраще з того, що правительствена партія Авереску „здобула“ 3/4 усіх мандатів, хоч стигнула на себе мало що більше понад 50% голосуючих.

Про ролі виборчих надужит у цих виборах згадуємо тільки мимоходом. Терор і насильства, приміновані кожним румунським правительством, були пушені і цим разом в рух, як це видно найкраще з голосів опозиції. Адже загально вже втерлося переконання, що найтяжче повалити уряд при виборах в Румунії — як тільки він має змогу ті вибори перевести.

Напередодні цих виборів відчували урядові Авереску, що він після виборів муситиме податися до димісії. Тимчасом тепер про це не

Дешеві книжки!

Аміс: Зависки школярів 0.60
Зерні: Малі дорослі 4.—
Зілля: про Ілію Муромця 0.10
Будильниковський: Кров за кров 1.60
Відаченко: Пан Чванківський 1.50
Віра: Шанслюр 2.30
Гасенко: Найз і Джулія 3.20
Годін: Край пустині Азії, 4 томи 2.—
Гіткок: Баронський син в Америці 1.80
Гребіна: Банки 0.20
Гриневич: Легенди 0.30
Грім: Казки 0.40
Діонісій: Зір 0.40
Жанке: Улюблені 1.—

НАГОРОДИ ПИЛЬНОСТІ

Збіточник Гужої 0.80
Кіншин: Брати Моугі 3.—
От так кажи 3.—
Ковалів: В останній лаві 2.20
Писанка 2.—
Чаровійна скрипка 1.50
Щаслива бабця 1.50
Ковалів: Пригоди Інокія 4.—
Дамі: Оповідання з Шекспіра 0.50
Мабедов: Мамі герої 0.60
Мабедов: Без родини 0.80
Марта: Борець 0.40
Мілер: Молодість славних людей 5.—
Молодченко: Веселка 1.—

Нашим найменшим ч. 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33 по 0.17
Одес: Івасик Телесик 3.—
Пітня: На прічак 0.20
Сара Кру 0.40
Соняшник: Пригоди Одисея 0.90
Сніжка: На чужині 0.30
Степанов: Острия з закопаними скривами 1.50
Тейні: Пригоди Гукі 1—2 3.—
Пригоди Тома Соєра 3.—
1001 ніч: Дав випуски 4.—

Толстой: Казки 0.30
Томсон: Мій знамені 0.30
Чайковський: 3 татарські вчені 0.30
Френко: Абу Касимові казки 1.30
Ковалів: Басм 1.—
Колі: що віри говорять 1.40
Лис: Микита 4.—
Пригоди Дон Кіхота 2.—
Федік: Син України 3.—
Чайковський: Олеса 6.—
Шекспір: в поїстках 0.20
Японські казки 0.20
Японська: Заповіт 0.20

і многу інших книжок за готівку і за післяплату висилає відворотно

Книгарня Наукового Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10.

Жадайте каталогів!

НАДІСЛАНЕ.

за надіслане Редакція не відповідає.

Пошукує співника до ведення канцелярії адвокатської в Золочеві, продаж дім мурований коло Золочева на літнисько за 600 дол., дім з паровою городом в Буску за 500 л. і 32-моргово господарство за 6,000 дол. — Д-р Ванко, Золочів. 1888

них та спортивних товариств відвідали табор літом, бо це причиною би до поширення громадянських прав «пласту». Верховна Платформа Команда, Львів, Блхарська 11.

Відозви і комунікати.

До священничих родин!

Захист для сиріт при монастирі СС. Василіянок у Львові (вул. Потопського 93) анжує цього року 120 дітей, самих квічак, у віці від 1. народної класи до V. року учин. семінарії включно. Ненадійшло великий спадок вартості гроша і тим спричинене подорожжя засобів пожити привели нашу інституцію в другий пірний з незвичайно тяжке положення, з якого не знати вийти, як вийти: випадково безумовно дотягнути до кінця шкільного року, а тут нема чим покрити удержання такого великого дому. Остаточно при поможі кредитів, дасть Бог, перебудемо до кінця, але щоб вітат послатувати зобов'язання, треба захист на два місяці конче віджити.

З цієї причини звертаємося отрим з горячою просьбою до наших священничих родин, щоб згодили прийняти нам з допомогою, приймачи: наші дітятка до себе в гостину на час літніх ферій.

В домі, в якому вартість для кількох осіб, легко прожити ще одна дитина, домашній бюджет не відає того, а зробити діло велике: 1) передати дітятка до доброго і Богу мийний учиник, зроблений з широго серця для сиріт, а такі дітяка нагороджує Бог все дуже щедро; 2) сиріт буде мати в священничій домі добру моральну опіку і гарний примір, такий потрібний для її дальшого життя; 3) для управи захисту буде не великою прислугою і, ласково, за яку заохочемо щиро віддячить і пам'яті у спільних молитвах шлого нашого дому.

Знаючи, що літи наші будуть вдоволені і відати навіть за найскромніший харч, бо вже сам побут на свіжому повітрі, а при тому трохи молока, якого недостатку відчувають у Львові, значно покрити їх і утешити.

Масно отже, повну надію, що священничі домі не відмовлять нашому прошенню.

Ласкаві зголошення просимо прислати чим скорше, щоб діти могли постарати собі залізничні квитки; просимо подати, в яких віці (від 7 літ до матористок включно) бажає собі хто прийняти сиріт.

Львів, дня 1. червня 1926.
За Управу: Захисту ім. митроп. А. графа Шептицького для сиріт.

С. Віра Слободан, ЧСВВ.
Гумені монастиря і настоятеля захисту.

ОПОВІСТКИ.

Український Надмірприсний Хор під управию Д. Котка.
Четвер 10.VI. Тернопіль.
Субота 12.VI. Підволочиська.
Неділя 13.VI. Підволочиська.
Понеділок 14.VI. 36 раж.
Вівторок 15.VI. 36 раж.
Середа 16.VI. Тернопіль.
Початок о год. 8.30 вечером. Шини скрізь анжені. 1659 33—2

Дирекція Приватного жіночого семінара, Круга українського педагогічного Т-ва в Коломиї подає до відома, що вступні іспити на I. рік відбуваються в днях 24, 25, 26 червня 1926. Вступні іспити на II, III, IV. рік відбуваються в днях 22, 23, 24, 25 червня. Зголошення приймає директор Йосиф Чайківський, Коломия, вул. Українська 29, 1886 1—3

За безакційно відповідає Василь Мудрий.

Видає Видавничий Спілка «Ціло»

З друкарні Видавничої Спілки «Ціло». Львів, Ринок 4.10

В приватній колекційній Гімназії УЛТ. в Яворові з правом прилюдності відбудуться вступні іспити до класів II—VIII, в днях 22—26 червня. Зголошення устні або письмові день наперед. Іспити до I. класу відбудуться в день роздачі свідцтва, який досі ще не визначений. — Кандидати до VIII. кл. можуть бути прийняті тільки за дозволом куратора: подання вносити на руки Дирекції. — Яворів, 3. червня 1926. — Д-р Микола Чайковський. 1863 —3

В прив. гімназії СС. Василіянок у Львові (з помини правли державної), при вул. Сулицького ч. 21, вступні іспити учениць до класу I. визначаються на день 23 червня (середу) а до класу висших на день 24—25 червня (четвер і п'ятницю) кожного дня о год. 9 рано і 4 пополудні. В тім самім часі переведено би вступні іспити також до IV. класу гуманістичного типу, але тільки в такім случаю, коли до неї зголосилося відповідне число учениць. — Внеси до всіх клас безпосередньо по закінченню іспити. — Зголошуватися до іспитів можна письмово і устно, предкладаючи метрику, посвідку зацпення віснї і шкільні свідцтва, та складання іспитову таксу. — Дня 13. червня отворяться в гімназії вистави жіночих ручних робіт і рисунків, яку можна буде оглядати до дня 16. червня включно. — Від I. класу гімназії матиме приміщення в власнім новім і по всім шкільним вимогам устроєним будинку при вул. Дугоса, в безпосередній зв'язку з гімназією інтернатом, до якого учениці приймає ігуменна монастиря СС. Василіянок (Львів, вул. Зибікєвичка ч. 30). — Д-р Василь Шурат. 1885 1—3

Загальні Збори Руської ремісничо-промислової Бурси у Львові, відбудуться в реально, дня 13. червня 1926 в домішій Ток. «Зоря», вул. Вірменська ч. 25, а год. 10-й перед полуднем. — Виділа Бурси. 873

Заходом усіх українських товариств в Станіславові відбудуться в суботу, 12. червня 1926 р. год. 8. веч. в салі Українського Школа в 10-ті роковини смерті Івана Франка Святощій Концерт при співучасті Вл. пп. Василя Стефаніка, Ольги і Катрі Манасевичів, Оксана Чесниківної, Стефані Мішкевичівної, проф. Івана Смолинського, Миколи Мельника, Михайла Островерхи і хору Станіславського Бояна. Вілсти в Українській Книгарні Народного Базару. 1879 2—2

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ.

1-ЗОЛ. коштує кожда золотинка направа у Гутермана Сикстуська 14. 1679 31—2

ДЛЯ ЛІТНИКІВ В ДОРІ звисім кліматичним літниську над Прутом (біля Яремча) Відділ Олена в гарнім соншні і догіднім положенні, винаймає покої з шлім удержанням від 1. VI. Першорядний харч, зодні помірковані. Заовлення до заряду, почт. і зал. стація в місці. 1731 4—4

НАПРАУ ГОДИНИКІВ над узарою фавоших сил плавильницьких полагожує Гутерман Сикстуська 14. По стінні годиники посилено домлі. 1679 31—2

КОНКУРС. Повітовий Союз кооператив в Сокалі приймає на службу другого люстратора-організатора кооператив. Повні кваліфікації, хист доброго бесідника, практика, вимагані. Подання з описом життя та вказанням на поручення наших установ або поважних осіб, слати до 1-го липня ц. р. 1874 2—2

ХТО потребує доброї учительки до науки дітей в часі канікул або й на цілий рік, зводити написати до Управи захисту для сиріт у Львові вул. Потопського 93. 1868 2—3

ОСІННІ ІСПИТИ ВКСТЕРНІВІВ. Ваканційне репетиторіум уряджувоті консеціоновані Кураторські курси «Екстерніста». Початок науки 1. червня ц. р. Внеси приймає Управа шодолено від 5—7 вечером в Євangelічний школі, вул. Кохановського. Мясця оплата. 30 зол. для урядників зніжка. 1862 2—3

ФОРТЕП'ЯН, п'яліно, куплю негайно. — Ганах, Панська 21. Телефон 35—45. 1894 1—4

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка, середніх літ, без родинних обов'язків, що розуміється на кухні і домашнім господарстві, пошукує місця — Зголошення до Адм. «Після». 1887 1—1

1-ЗОЛ. коштує кожда золотинка направа, старанно виконана тільки у МАНДІЯ Коперника 14. 1619 10—10

ГВХАРИ ТІЙНІ ПІСНІ на мішаний і мужський хор И. Кишакевича. Ціна 250. до набути у Львові в книгарнях і в автору вул. Кадєцька 14. 1890 1—4

ОГЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Дентистичне заведення

д-ра Шимона Раппапорта
Якова Насса
Львів, вул. Сикстуська 17/II.

Пломбування і лікування зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнти з провінції полагоджуться в найкоротшому часі. П. Т. урядовця та студента значна зніжка та полєкші в сплатах. 1824 5—5

Перша галицька фабрика сіток до оговорі і тенісу, рафи до шутру і піску
МИХАЙЛО ШУГАРТ,
Львів, вул. Зелена 61.
1749 Ціни фабричні. 8—10

Загальні Збори

Говітального Товариства Кредитового в Бібрці.

відбудуться дня 24. червня 1926 о годині 12 в полудні в власній домішій зі наступним порядком нарад:

- 1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
- 2) Відчитання звіту з реалізації Кр. Союзу Ревізійного.
- 3) Звіт Управи з діяльності.
- 4) Предложения і затвердження замкнення рахунків за 1925 р.
- 5) Розділ чистого диску.
- 6) Внеси Надзірної Ради і Управи Кооперативу.
- 7) Внески і запити.

На случай неіспитності вимаганого статуту числа членів, Збори відбудуться о 1. год. пізніше з тим самим порядком нарад з можливістю рішень без огляду на кількість присутніх членів.

1884 1—1 Надзірка Рада.

Подяка.

Подобалося Всевишньому покликати з поміж нас найдорожшу жінку, найулюбленішу матір дітям і сестру бл. п. Марію з Калімонія Наконечну, жінку пароха з Заміхова, що улюкалася по довший недугу дня 28. травня 1926. Одинокому розрадою в шім великій горю для родини було шире співчуття сусідів і знайомих, що радо спішили з поміччю і потіхою. Тому на сім місці складаємо їм щиро подяку а передовсім Всевишньому о. д-р В. Пинялі, крилошанниці і пралатів за ласкавий провід в похоронах, о. Андрієві Борисевичові деканові за співчуття і зворушливі слова иза гробом, о. Рудаському за вразливі слова при внісненні тіла оо. Гриників, Яри, Мясиників, Гарабачові, Дмитрашові, Черкаському з Радими і о. Свідницькому лат. парохів з Капшів за участь в похоронах. ВП. П. деканові і о. Борисевичові за ласкаві відвідини в часі недугу і участь в похоронах Вл. П. Яркової і Черкаської за похоронний спів, Вл. П. Арешині місце ому професорові за поим бл. Ляношанкам місцевим учителям за участь з шкільною дітьорою, як також покровному Братству, молоді і всім парохіям, що невпроглядно зорбює супроводжати свою імені на місце вічного спокою складаю шире «Спа и Віг». Андрій муж, Александра, Стефанія, Ярослав діти; Антін зять; Ірена вичка; Іван брат; Євгенія сестра; Марія сестра-стрижка. 1889 1—1

В Книгарні Стваропицького Інститута можна набути друку
Контракт купна і продажі парохіальних (експіональних) грунті. 1877 2—3

Оповістка.

Вступні іспити до висших клас (від II до VII. включно) української гімназії з правом прилюдності УПТ. в Дрогоб. відбудуться в днях 22-го, 23-го і 24-го червня ц. р.

Вступні іспити до I. класу 25-го червня. Зголошення й інформації в Секретаріаті гімназії (Дрогоб. вул. Івана) від 11-го червня кожного дня перед полуднем 1844 3—6 УПРАВА.

Надзвичайні Загальні Збори Філії Музичного Товариства ім. М. Лисенка в Стрию

відбудуться дня 22. червня ц. р. о год. 8. вечером в домішій Товариства з наступним порядком справ:

- 1) Відчитані а протоколу попередніх Загальних Зборів.
- 2) Вибір голови.
- 3) Доповнення Індивіду.
- 4) Внесення і запити.

1871 2—2 Виділа.

Подяка.

Приблїти тяжким горем по атраті нашого Найдорожшого батька, бл. п. Кирила Калікєвича радника і буя редактора, складаємо отсюе дорожню щиро подяку Всеч. о. Василю С. за відвідування батька в часі недугу. Щиро дякуємо Вл. Пашкеву і А. Глиниським, Вл. п. Лисому, Вл. п. Олі Гринишним, що весь тяжкий похорон перебрали на себе. Дякуємо Вл. Отіку, що своєю присутністю авелили сумний обряд і вшанували пам'яті Найдорожшого батька, а то: Вл. о. кан. В. Лисичковим і цілому Захисному, о. сов. А. Стефановичови, о. парох. Ев. Дукєвичеві, о. сов. Ст. Василю, о. сов. І. Новосадові, о. сов. Н. Галитові, о. А. Каштанові, о. И. Лучинському ЧСВВ. і о. Ляшківському ЧСВВ. Щиро-глубоко дякуємо Вл. д-ру Остипу Лядковому за прихильно-теплі пращальні слова над могилою. Дякуємо ширю членам Ч. загальні і Сокола на Личакові, що дорожні тілні останки віднесли до місця спочинку. Дякуємо Вл. п. директорові Купчинському і усім членам хору. Вікші сердечне дякуємо всім, знайомих і незнайомих, що своєю присутністю віддали Покійному послугу. Діти. 1895

Львів дня 9. червня 1926.

Звичайні Загальні Збори Пенсійного Інституту української приватних службовців у Львові

відбудуться дня 26. червня 1926 року в год. 16-й (4-та пов.) в салі товариства в будівлі «Оліско», вул. Пекерська ч. 16 з наступним порядком нарад:

- 1) Верифікація протоколу з попередніх Загальних Зборів.
- 2) Звіт Старшини з діяльності за діючий рік 1925.
- 3) Звіт ревізорів.
- 4) Одобрення рахункового замкнення та звіту з діяльності Старшини за 1925 рік.
- 5) Доповнювальний вибір 1 члена Старшини зл. заступника члена Старшини з обов'язків (службовців).
- 6) Зміна статуту в §§-ах: 4, 7, 21, 23, 30, 33, 40, 42, 43, 49, 51, 52, 53.
- 7) Внески і запити.

Кожний власновільний спомогаючий та звичайний член Інституту має право на Загальних зборах брати участь у нарадах (з 40, уст. 2). Право голосування на Загальних зборах пристує лише повноважена списком спомогаючих членів делегатам об'єднаних службовців. Василь Цинайло Кульчицький заст. голови пенс. інституту. 1892

Львів, дня 8. червня 1926.

Ширіть наш часопис!

Математична загалка!

Колп 1 = 50

1247 Розв'язка 45-70

(шифр 05 = **ВНИМАТЕЛЬНО**
внимательно оговорившись между 1)

Пацифікація Марокка.

Спершу мир, потім статут.

У міст Рабат, довкола якого ведлись не раз мароканські бої, зібрались тепер французькі та еспанські полководці і делегати від уряду, і радять над майбутнім устроєм території Рифу. Є там еспанський комісар Марокка, ген. Санторіо, з франц. губернатором Стегом, головнокомандуючим франц. армії ген. Боаші і делегатом франц. уряду.

Франція та Іспанія радять, як спільними силами завести мирні відносини на рифській території. Шойно коли військова спільна влада доведе до повної пацифікації краю, заведуть у Марокко статут, складений спеціальною французько-іспанською конференцією в Парижі.

„Масон і атентатчик“.

Гвардійці „Курер-а Познаньського“ про президента Мосціцького.

„Курер Познанський“ присвятив новому президентові Польщі таку повнітку статтю: „Ігнат Мосціцький є здібним хеміком. То все, що можна про нього сказати. Він є визначною силою в своїм фаху. Яко політик він не є і не буде і не буде він записаний на малій термовій картонці Історії польської партії соціалістичної, що відноситься до давно минулої боротьби з царом.“

В 1892 р., ще як студент, брав Мосціцький участь у сміливих атентатах в російській церкві при вул. Довгий у Варшаві. Це було при нагоді якогось державного російського свята, коли то в церкві збиралося багато представників російського урядового світа й армії. Мосціцький увійшов тоді до церкви і запалив дуже негарно лямпу зробленої в хаті бомби, яка мала експлуодувати й висадити церкву в повітря. Однак бомба не експлуодувала, але за те Мосціцького зловлено і посаджено в ґидадлі. При йому знайдено картку, яка й напела російську поліцію на слід організації. Всіх місцевих „анархістів“ виводила поліція і царська жандармерія і замкнула в кріпости. Мосціцькому якийсь чинним чином удалося втекти до Швейцарії. І це все, чим він зазначився прилюдно в історії соціалістичної партії.

Але є ще друга сторона медалі, про яку загалом мало відомо. А саме п. Ігнат Мосціцький належить віддану до масонів, подібно як п. Маріян Здзеховський й (другі) пропозиції Пінсудським кандидат на президентів. Ці обидва панове, як також Пінсудський і багато його прихильників і почитателів є членами в ботландської ложі. Треба прикинути, що кандидатура Мосціцького і Здзеховського вирішені вже тоді, коли ложа відбувала своє засідання у Варшаві. Характеристична при тому річ, що оба ці кандидати перебували у Варшаві вже від тижня.

Слід ще пригадати, що по вській правдоподібності події відбувалися таксамо в 1922 р., коли вибирано першого президента держави. Тоді масони мали великий вплив на вибір президента. Мабуть і тоді, як сьогодні, „Піаст“ і „Ніц“ Роб. Партія голосували, по від, з очевидною неохотою, але послушно, під впливом якихсь таємних приказів, і — як мусить бути — за впливом одного визначного члена на кандидата „Ложі“.

Скільки в тих реаліях правди, а скільки фантазії — годі збагнути.

НОВИНКИ.

— Конфіскація. Вчорашнє число „Діла“ сфокісовано в кількох місцях: вичеркнено 7 місць зі статті „Намуд цеморальності“ і счеркнено зовсім одну новинку. Це 53-тя чергова конфіскація „Діла“ в цьому році.

— Для нової школи ім. Шашкевича у Львові. Миська школа ім. Шашкевича святкує 70-літнє роковини свого існування. З цієї нагоди громадяне цього міста та родичі дітей цієї школи зібратись на нараду, що зробити для поправки її страшного вигляду. Школа від літ миститься у старім, медо-ровим будинку і як уже це не раз урядово стверджували, непридатним до школи з гігієнічних причин.

Громадяне домагаються вже 25 літ нового будинку надаремно. Миська рада то обіцяло то анхотує власні обійстя і відкладає. Півтора року тому вже призначила днів гроші на вступну роботу, але потім надумалась і обернула їх на що инше. Тому наші громадяне рішили на вчорашнім засіданні пригрозити Миській Раді ще раз її обов'язки супроти українського населення та обійстя дати неспасибий школі. У відповідній письмі рішучі домагались також подати школі на дві окремі установи, хлопцям та дівчатам, як це зроблено з усіма польськими школами у Львові. Для переведення прийнятих постанов вибраний комітет у такій складі: о. Олекс. Стефанович — голова, д-р Ст. Шухевич — заст. голови, інж. Дурбак — секретар, Е. Чесник — скарбник, І. Лішинський і Лев Петрушевич — членами виділу.

— В обороні народного майна. Дня 7. п. м. була делегація від комітету оборони національного майна зложена з осіб: д-ра Костя Левицького, д-ра Ст. Федаса, В. Гресика і І. Лішинського у львівського воєводи д-ра Гарапіха, в справі фондації „Народного Дому“ у Львові. Делегація предложила воєводі пропрати писмо і згідно з постановою великого віча Українців м. Львова поставила домагання на заборону позбавляння якоїнебудь частини майна „Народного Дому“ у Львові, усунення комісара М. Черкавського, закли його шкідливої діяльності як також покликання представників наших національно-культурних установ до Кураторії, що малаб зайнятися уконституванням фондації „Народний Дім“ у Львові.

— З бережанських споминів про Франка. У зв'язку зі споминами про І. Франка д-ра М. Західного, помішених у 120 ч. „Діла“, д-р А. Чайковський спростовує в них, у листі до редакції, одну подробицю. Сходили гуртка учеників витої гімназії відбувались не в пивниці д-ра А. Чайковського, а в його хаті, кімнаті його снів, часто при його участі. Хоча дирекція гімназії знала про цей гурток, не мала „розгону“ робити там ревіант. Пізніше ті сходили продовжувались у новобудованій незамешканій відлі д-ра А. Чайковського, де пивниці були темні, холодні та зачинені на ключ. Отже „конспірація“ в бережанській гімназії, як це всім відомо, не мала таких страшних очей. Вілля, а не пивниці — а це ріжниця!

— З міської хроніки. На цей раз на першій місці нещастя, випадок необережності та недбайливості: на Замартинові сільська фіра переїхали 2-літню дівчинку Катрусю Самотій. — На вул. Водний ч. 5. завалилась стеля в каміниці на І-м поверсі. Гість, який прийшов у відвідину до п. Байсґрина, власника мешканця, злетів разом з його дочкою 12-літньою дівчинкою на партер, зломивши руку; дівчинка поранена і зі страху втратила мову. Причиною катастрофи — старі трухляві сводки. — На Високому Замку якийсь дегенерат наважився на 5-літню дівчинку. Обурена публіка, хотіла його придержати, але він утік. — До цього слід додати одну нову жертву самовбивства: 27-літній інвалід Крижовицький застрелився на подвір'ю своєї хати. Залишив лист, прохаючи родичів вибачення. — Злодійств і вломів у Львові за один день не числити!

— З темної хроніки. Вчора відповідав перед судом 19-літній Іван Кукуруда, механік, який у марті до спілки зі своїм товаришем Вяч. Чайковським, шлюсарем, розбив сокирою голову своєму батькові, за те, що батько за погану поведінку викинув сина з хати. Синюк дістав 18 міс. в'язниці, його прихильці 10. — Винишківський парубок Максимюк хотів „стати паном“ і вкравши зі скрині ченуришу одіж візника Яреми пішов шукати ша-

стля в новім одязі до Львова. Ярема найшов його на Крайнійшій площі і переклав поліції, але раніше пішов по старе шмаття Максимюка до Виниш. Максимюка засудили вчора на півтора місяці в'язниці. — Урядові львівської скарбової палати Лодзький хотів придумати якусь нову штучку до спілки з приватним урядовцем Візьдером і замовити собі урядову печатку нотаря Масра. Та заки почали неку печатати, поліція припинила їх саміш.

— Промонія. Дня 28, травня 1926, в місті Брно (на Мораві) ЧСР, на медичному факультеті Масарикового університету промунувся там перший український доктор загальної медицини, а саме п. Ми с ю К Теодор, урод. у Катині-новій, пов. Мостисня.

— Новий пам'ятник у Львові. Мало в патріотичній Львові польських пам'ятників, тому розписали конкурси на ще один, а саме на пам'ятник Словацького, що має стати перед головним театром. Три найкращі проекти будуть нагороджені по 3000, 1500 і 1000 з. Проекти можуть подавати лише різбарі Польки.

— Школа тільки для багаті. З державної гімназії в Луцькій виключили 200 учеників, здебільша Білорусів, за те, що не заплатили шкільної оплати.

— Розвиток науки і алочинств. В югословенській місті Засуар, шпитальний доктор Колесніков перерізав на однім із своїх товаришів лікарів операцію відомою методом д-ра Воронова. Новинною в цій операції було те, що оператор покористувався не металічними позовими інструментами, а людськими. Саме тоді засудили на смерть 28-літнього алочинця Крайна, який агодився для добра науки перерізати на собі операцію, шоби його інструменти приписати 64-літньому лікарю. Коли за прикладом цього зло-

чинця підути інші, які ще перед смертю внамулись на вчораний смерт, учасні матимуть певний певний матеріал для перевірки теорії першорядного значіння у розвитку людства.

— Всукраїнський бібліотечний айза. Перший всукраїнський бібліотечний айза почався у Харкові в помешканні Державної бібліотеки ім. Коротева дня 1. червня. Завданням айза поставити справу бібліотечну на території підлегалі у зв'язку з її акціонерним розвитком. В айзі беруть участь представники державних, громадських, місцевих, сільських і церковно-шкільських бібліотек. Нарая запрошували представників уряду і партії величезні приватні бібліотекарі. Від партії промовляв Зайонський, що при тій нагоді зробив „реперанс“ в сторони інтелектуальні, яка хоч німа, але все таки пішла на роботу з робітничо-селянським собою більшовицьким урядом.

— Невони не є нашим прикрасом. До Парижа приїхав знаменитий індійський природник сер Атадіс Андра Боде. Його прийматиме в себе французька Академія Наук. Декан природознавчого факультету в Парижі, ботанік Мосіар назвав його в своїй привітній промові індійським Айнштейном. Застага дослідів Боде така велика як вперше у XVI в. відкриття кружка крові в людському тілі. Тисячеліття були вчені пересвідчені, що лише люди та звірота мають нервову систему. Боде доказав, що ця наукова догма фальшива, бо рослини мають також нерви, а навіть ніжніші. Мімоза була першою рослиною, що спонукала індійського вченого до дослідів у цьому напрямку і він присвятив їй однієї роки праці. Крім цього дослідів приблизно 800 рослин при допомозі електричних зірничих апаратів. Боде виїде в Париж, де має науковий вистад, до Лондону, а звідти з вистадом до Берліна і Відня.

ВЗУТТЯ жіноче зол. 52- мужське зол. 58-

славної марки „Уніон“ з приводу ліквідації цього артикулу продаємо нише фабричних цін

Фірма ГУРСЬКІ І ВІТЕК

Львів, Площа Марійська ч. 3. 1799 6-20

З нашого пласту.

„Пластові табори“.

Пластові табори мають уже вкорінену традицію на заході „Золотого скарбника“, „Скарбника“, „Скарбника“, а навіть у наших сусідів „обозу нагасерів“ — це буденні та цілком звичайні явища. Розуміється, скарбники організації західних народів дають, шоби такі табори були як найкраще аорганізовані та якішували. В „Літ. Наук. Вістнику“ ч. 11, з 1924 р. помістив д-р Яремченко цінний опис такого табору французької молоді.

На Підкарпатській Україні організовано минулого року два українські пластові табори, в Заброді та на Кобилянській Полоні, в яких взяло участь 123 пластуни. На оба табори видано 9.787 чк., з яких 5.880 чк. покрила жупа, а решту пластуни. Також північні Карпати роється літом від сусідських „обозів нагасерів“, розуміється, організованих при допомозі міністерства „wzupnia i oświecenia publicznego“ та „zrodz wojkowych“.

Український Пласт, не маючи такої помочи, не так легко може й організувати табори. Всеж таки і в нас пластові табори вже досить поширені. Головні їх форми були досі або невеликі табори гуртків, приміщені під шатрами, або більші, куріни чи то й окопи, приміщені в колибах, гуцульських стаях, а то й повнийляжко в хатах. На цей рік „Переконна Пластова Команда“ організує кілька таборів, а яких цимліви: „Обласний Пластовий Табор“ на горі „Сокіла“ коло Палатого, обласний на більше сотні учасників: „Табір Пластунок“ у Перехресні і „Пластова оселя новиків“ (дітей у віці 8—12 літ) у Корчині.

Завдання першого табору підготувати ряд пластових інструкторів, дати змогу пластунам з цілого краю зібратись та познакомиться взаємно і якішні зв'язки з улаженнєм табору дати примір поодиноким пластовим частинам для організації нових таборів. Останнє завдання вимагає, шоби табор був як найкраще підготований і тому вже від алох місяців ведеться підготовка праці. Табор буде приміщений на площі відстані від м.т. Шен-

тишким у майдках мітropolitan, у спеціально будованих на ту ціль курінах. Будова куріна сама тепер ведеться. Видатки на будову покриває в більшій часті Верх. Пласт. Команда, а тільки деякі добродії (особи та інституції) докинули свої датки.

„Пластова оселя новиків“ у Корчині важко тим, що в ній можуть брати участь також діти, які не належать до пласту. По завданням цієї оселі є заохотити дітей до пластової організації. Тому бажаним було би, шоби батьки вислали як найбільше дітей до цієї оселі.

Для звірного улаженнє таборів є найважчим моральна спирація громадянства. У нас багато батьків боїться просто кустити дітей до пластового табору. Чогось невідомим батькам видається, що користиним буде для їх дітей провести літні ферії у думним порохистім місті або у „аулі“ чи „цощі“ на селі — між чотирма стінами й без відповідного товариства. Не мошти, потрібні на улаженнє в таборі, а лише динні пересуди адржувавши дотепер батьків від висилки дітей до табору, бо власне діти замаяжжених дітей марують, що мама й тато не пускають їх у гори; тай кошти улаженнє в таборі є невеликі. Побожання за адровала дітей не на місці, бо до більш форсованих таборів приймається лише старших пластуна (нові), а хоронити дітей не приймається взагалі. А в тім перед поняттям учасників до табору відбувається лікарський перегляд. Шодо харчу, то в таборах, обласних на більшу скількість учасників, кухня буде під проводом фахового кухаря. Час тривання таборів (15. липня до 10. серпня) є догодний і для того, шоби пластуни від скінчення шкільного року до початку табору могли урочи відпочити, та що й по скінченні табору мали ще час яких тритижнів прожити в домі батька (якщо вчаться в іншій місцевості). Провід таборів спочиває в руках досвідчих педагогів. А про користі, як кожний пластуна внісє в табору (прогулянки, руханка, забави, краєзнавство, співачки з товаришами, досвід, не треба й говорити. Повернувши пластуни з табору обласні духом і тілом. Дуже пожаданним було би, шоби деато з батьків, а також представників культур-

приходиться й говорити. Навпаки — наділений „довірям“ уряд плінує ріжні реформи, які зможе легко перевести, бо боїться опозиції не по-требує. Одною з головних його задач буде притягнути до краю чужі капітали, як загально він найбільшу увагу зверне на економічні проблеми.

Шкаво відмітити ще одно характеристичне явище при останніх виборах. Представники українського населення в Румунії кандидували на списках чи не всіх політичних румунських партій. Це „гучність“ умисел так не здалася ні нащо, бо українські кандидати були звичайно на останніх місцях виборчих листів. Тільки б. посол Лукашевич мав шанси вийти з правительственої листи. Але й есентуальний його вибір не принесе нікому ніякої користі і не матиме для поневоленого українського народу Буковини найменшого значення.

Після огидного вбивства.

З приводу оргії жидівської преси.

В краківському „Час-і“ (ч. 127. з 7. ч. м.) помістив п. Володимир Мурський статтю під написом: „Довкола вбивства Петлюри“, в якій відбиває оргіастичні настуни жидівської преси на пам'ять нещасливого.

Довкола особи вбитого от. Петлюри — пише п. Мурський — рознулася в жидівській пресі справдішня оргія дорікань, обзивань та погроми і жидівських різню на Україні. На особу вбитого розпочали настуни жидівські організації на континенті і за морем, а всі ті настуни виводяться до одного: спринчик стріляв в Парижі помістив сотні тисяч нещасно помордованих з наказу Петлюри Жидів на Україні.

Знімаючи непомірний галас, жидівська преса й жидівські організації зовсім поминають психологію терену, на якому розгравалася не лише трагедія Жидів, але ще в більшій мірі жидівського народу. Тому годиться пригадати кілька фактів з найновішої історії України. Коли в р. 1917 Українська Центральна Рада піднесла гасло автономії України, російська преса піднесла з того приводу величезний крик. Говорено про „ніж в спину революції“, про 30 Юдиних срібників і т. н. А перед в тому наклепництві вели в російській по мові, а жидівській по духу пресі — Жиди. Кожний прова українського руху: боротьбу за права української мови, школу, самоврядування, українізацію армії і т. н. не лише старалися вони осмішити, але й погрозували Українцям гнівом революції.

У всіх радах (совтах), самоврядних установах, на різних з'їздах військових і робітничих, всюди левова боротьба проти України вели Жиди. А кожну, навіть найделкатнішу оборону з боку Українців проти того становища Жидів вся жидівська і російська преса трактувала як антисемітизм і погроми. Чорнотенці, соціялісти і Жиди згідно подали собі руку в обороні нещасливої Росії!

Тимчасом в дальшому розвитку подій Українська Центр. Рада проголосила українську республіку, а для своїх національних меншостей автономію. На меншостеве шкільництво, а головню на жидівське, асигновано навіть більш суми, як на українське. Навіть перші грошеві українські банків мали написи між іншим жидівськими. Про якінебудь протижидівські настрої на Україні тоді навіть мови не могло бути.

А як те все прийняти Жиди?

На святочному засіданні Центр. Ради, на якому в третьому читанні ухвалено закон про національну автономію, один з визначних тодішніх представників Жидів в Центр. Раді, Рафес, в своїй промові аналізую подію Центр. Раді й урядові да ліберальне становище Українців до національних меншостей, а вечером того самого дня на зібранні вже більшовицьких соціал-революціонерів гостро проти тої самої Центр. Ради, обвинувачуючи її в „буржуазності“ (Центр. Рада складалася з представників двох соціалістичних партій: соц.-революціонерів і соц.-демократів! — Ред.), погрожує їй ніщою пролетарською революцією. А тепер до річ найтрагічнішої. Після більшовицького перевороту в Петрограді, почався на Україні боротьба з більшовиками. І жидів-

Жіночі модні матеріали Шовки, Полотна Мужеські сукна

1830

17-7

виставка моди

ФІРМА

РОМАН

ЗУБИК

Базил, Галицька 16.

ське громадянство в особах своїх найактивніших представників відразу стало на боці більшовиків, а сірі жидівські маси зовсім не сприйняли. В місцевостях, осянованих більшовиками, Жиди перші займали найвідповідальніші становища і обсаджували чреватими. В деяких місцевостях, як напр. в Одесі чекістами були виділено Жидів, а в іншіх іх відсоток в тіх кровавожидівських установах був дуже і дуже значний. А коли Одесу обсадили Австрійці, деякі члени чреватих пропонували свої услуги П. австр. відділові. І так в тому часі з рук Жидів згинуло на Україні тисячі українських патріотів, інтелігентів, селян, робітників, козирів. Розуміється, ті факти не могли не впливати на погляди українського землеробів і селянства, які — видич власними очима і переживаючи ті страшні речі, силою факту мусили звернутися проти їх фактичних і моральних спринчиків. І не їх вина, що на кожному кроці вони зустрічали Жидів комісарів, бойовиків, чекістів, згаданих соціалістичних функціонерів. В українсько-більшовицькій боротьбі Жиди відкрито стали на боці більшовиків, а жидівське населення понесло конвенції того. Бо фактом є, що перші погроми на Україні повстали після першої більшовицької інвазії, коли жидівське населення аж надто виразно підкреслювало свої болі. Сипали. Залювати асю вину за погроми на Українці не втручати критики. Перш усього винні є жидівські політики, які в українсько-більшовицькій боротьбі не хотіли здобути на невірності. І сьогодні жидівські дії використовують момент, що безстороння історія боротьби на Україні ще не написана. Спомини, в яких на підставі автентичних документів осявлено ролю жидівства в тіх боротьбі, ще лежать в рукописах. А публікація опінії на Заході так мало знає про ті часи і людей, що їй можна сугерувати все, якщо розпоряджастся такими засобами, якіми розпоряджаються Жиди. Не думаю похвалювати погроми, навапаче — осуджую їх рішучо. Не аждока в те, чи Шаарбарт довершив абиство на Петлюрі з ідейних побудів, чи може є він такимим більшовицьким агентом, як тисячі його земляків на Україні, а були ними навіть міністри для жидівських справ і урядові жидівського міністерства на Україні.

Замість знімати неспотрібний галас, слід радше шукати modus a vivendi між українським і жидівським народом. А на всякий випадок жидівським діячам і жидівській пресі слід трохи тихше і пристойніше поводитись над свіжою домовиною.

„Панахида“.

Фр. Потоцький містить в ч. 129 краківського „Час-у“ (з 10 ч. м.) настрів статтю під написом „Панахида“ з нагоди панахиди, відправленої в Кракові тамошньої українською еміграційною кольною. Зібралася еміграційна Україна, щоб помолитись за душу того, якого кров не всякла в українській чорноземі, тільки попила по помості парижської вулиці. А серед зібраних старшій мущини з білими козацькими вусами, молоді люди з оголеним заростом, жінки, з яких лиць вигнання усунуло полудневу ядерність, молодці, що тільки кризь сон памятає рідні степи і діти, що прийшли на світ вже на чужині. Сумно хилиться голова. При зворушливм співі „вічна пам'ять“ всі клякають. Співають „вічну пам'ять“ для того, що агнув в далекому Парижі з рук скритовийника. Якож буде та пам'ять?

Чи Петлюра перейде до історії в постаті кривавої примари — отамана, що вальні на чолі атака, що заладжує погроми містечок і дворів, різню шляхти і Жидів, який є синонімом пожарищ, руїн, жалоби і сліз? Боже все те було, було, як не раз перед тим часто бувало і як тепер лише повторюється це раз.

Ні! Таким Петлюра ніколи не перейде до історії своєї країни, а навіть до історії Польщі. Таким ніколи не буде він в думках, як проного спринчак до ярмарків старі, сірі діди, або гої молоді в день жидівної спеси, або напущу, що стережуть худоби в степу в літню годину ніч. Таким ніколи не уявляють його собі навіть ті, які особисто й чули: свої найбільше потерпіли і ади

жних справді Петлюра, міг хвилюю закладати воскресним постаті „отамана-різунка пана і Ляхів“.

Автор добуває в особі Петлюри перш усього союзника Польщі, герольда українсько-польської співпраці. Та ледве чи такий погляд можна вважати сутнім.

З інших голосів.

З віденської преси єдина „Райхс-пост“ заняла з приводу огидного вбивства об'єктивне становище:

„Правдою є, що в р. 1917—1920 багато Жидів на Україні пострадало життя, бо тоді шаліла там громадянська війна, яка пожирала безліч жертв — християн і також Жидів. І не могло інакше бути, бо як могло бути інакше пошадження одна складова частина населення, яка творить 10 відс. всього населення на Україні і яка брала пристрасну участь в громадянській війні по стороні більшовиків. Хто бере участь в боротьбі, той не може уникати одержані рани несправедливості. Та одне є безсумнівним, що Петлюра не „мордував“ ані одного Жидів, а також ані одного з них, як казав мордувати“.

Петлюра впаав від стрілів в Парижі. Зі світа зійшла велика постать.

„Велика частина українського народу шануватиме його пам'ять як героя і відогнано керманця, який хотів для України в боротьбі кращу долю і якому це не вдалося, бо нещастя українського народу було сильніше, як він“.

Сесія ВУЦВК-ту пам'яті Франка.

Дня 28. травня вшанувала пам'ять Івана Франка і сесія ВУЦВК-ту, що відбувала свої наради в Харкові. Велику промову, присвячену Франкові, виголосив Шумський, народний комісар освіти.

„Десять років тому — говорив Шумський — відійшов у небыття великий каменяр долі працюючих мас Іван Франко. Помер він на польовому ліжку під гуркіт гармат імперіалістичної війни, в боротьбі з якою поклав життя своє великий революціонер. Іван Франко був борцем революціонером, що брав участь в перших роках революційної боротьби на провесні робітничого руху, він був також великим вченим, академіком колишньої петербурської Академії Наук, академіком пражської Академії, доктором харківського університету. Його шанують як історика, етнографа, він був енергійним публіцистом, що працював у польській, німецькій і російській пресі, його шануватимуть як славетного поета, творця незабутніх „Каменярів“, „Моїсея“ та инш., як творця найкращих драматичних творів, які дала західна Україна. Він був крім того першим пролетарським письменником в українській літературі, що дав такі незабутні твори як Бориславські оповідання... Франко був тим ідейним культурним мостом, який зєднав розірваний віками народ: частину, що була під російським царством і частину, що була під австрійським царем. В ті роки, коли працював Іван Франко, українська мова не була ще визнаною мовою. Йому казали, що він пише діалектом, але він на те сказав: діалект, а ми його надішемо міццю духа й вогнем любови й нестерпимі сліди його залишимо самостійно між культурні мови“.

Далі інформував Шумський сесію ВУЦВК-ту про ті заходи, яких ужив уряд для познайомлення широким робітничим і селянським мас із творчістю Франка. Уряд зверну увагу передовсім на робітництво великих промислових центрів на Криворіжжю і в Донбасі та поробив заходи для популяризації творів і праці Франка між ним. Уряд

рішив також прийняти активну участь у будівлі пам'ятника Франку в Львові.

По промові Шумського виголосив другу, присвячену пам'яті Франка промову народний комісар справедливості Скрипник.

„Поетом широким пролетарських мас — казав Скрипник — став славнозвісний поет України Шевченко. Славетним на дні для цієї України стане великий письменник, що зробив перші кроки в робітничому руху на Західній Україні — Франко. Володимир Ілліч Ленін в 90-ти роках, у своїх творах, заступав, якої спадщини ми змаємо. Він заваляв, що він не взнає спадщини, яка бажала привести працюючі маси в залежність од керуючих та пануючих класів. Ми маємо з гордістю сказати, що такою в нікому разі не була творчість Франка... Тоді, коли нас на Україні працювали перші революційні організації, тоді яка величезну працю для робітничого класу робив цей велетень української культури“.

Скрипник зазначив, що він сам був учеником Івана Франка, бо Франко мав дуже багато учнів серед молоді, що жила революційними настроями.

По тих промовах ухвалила сесія резолюцію такого змісту:

„Вислухавши звідомлення народного комісара освіти Шумського, про вшанування пам'яті великого українського письменника Івана Франка з нагоди 10-тих роковин від дня смерті співця і борця за визволення трудящих від соціального і національного гніту, III сесія ВУЦВК-ту IX, скликаючи торжчо витас пороблені в цій справі заходи уряду. — Сесія доручає урядові зробити все потрібне для того, щоб творці і діла І. Франка стали широко відомими і щоб на них виховувалися робітничо-селянські маси, а особливо наші шахтарі Донбасу і Криворіжжя, щоб знали, що і життя і боротьбу їхніх братів бориславських шахтерів нафтового басейну на Західній Україні з усією силою свого великого таланту вислізав і списав у найкращих своїх творах великий співівець визвольної боротьби трудящих, каменяр соціалізму — Іван Франко.“

Не маємо ще найновіших українських радянських газет і не знаємо, як проходять свята Франка на всій Україні, та вже ті вістки, котрі дотепер до нас дійшли, свідчать про те, що культ Франка став тал з нагоди 10-ліття смерті незвичайно популярним. От у Сталіні, великому промисловому осередку, наприклад, свято пройшло з великим успіхом. У всіх школах Сталіні відбулися святочні поранки присвячені пам'яті Франка. Такі свята доводять і з інших місцевостей України.

Англійські посли про СРСР.

Про потребу порозуміння.

Кілька тижнів тому виїхало до СРСР чотирох членів англійського парламенту, консервативів, з метою познайомитись з тамошніми економічними умовами. Вони саме вернулися до Лондону і аласують собі враження у „Вестмінстер Газет“ такими висновками:

1. Радянський уряд є міцний, а його фінансова політика держиться на тривалих основах;
2. Еволюція краю йде в добрім напрямку;
3. Росія є необмеженим полем діяльності для британських капіталістів. Британський уряд повинен почати нові переговори з СРСР, щоб підписати корисний договір для обох держав.

Англійські посли називають радянський лад не диктатурою пролетаріату, а диктатурою, яку пролетаріатів накиннули. Часом, передаючи ці враження посли, доклада від себе, що треба би поквалитись з порозумінням зі СРСР, щоб інші торговельні суперники Англії, такі як Німеччина та З'єднані Держави, не випередили її.